

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

Munteanu Andrei xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.01.2018 - 03.04.2018;

Instanță de apel: 27.04.2018 - 13.06.2018;

Instanță de recurs: 12.04.2019 - 10.07.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 03 aprilie 2018, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală, Munteanu Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(2) Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani.

Potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 4 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Vrabie Ruslan, în latura despăgubirilor materiale a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Munteanu Andrei în beneficiul lui Vrabie Ruslan suma de 5 388, 61 lei, cu titlu de cheltuieli de tratament, în rest a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța contencioasă, în latura despăgubirilor materiale cauzate în rezultatul deteriorării bunurilor mobile, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța contencioasă, iar în latura despăgubirilor morale a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Munteanu Andrei în beneficiul lui Vrabie Ruslan suma de 20 000 lei, cu titlu de recuperare a prejudiciului moral cauzat.

Acțiunea civilă înaintată de Bumbu Tatiana, în latura despăgubirilor materiale a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Munteanu Andrei în beneficiul lui Bumbu Tatiana suma de 5 654,58 lei, cu titlu de cheltuieli de tratament, în rest a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului

despăgubirilor să se pronunțe instanța contencioasă, în latura despăgubirilor materiale cauzate în rezultatul deteriorării bunurilor mobile, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța contencioasă, iar în latura despăgubirilor morale a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Munteanu Andrei în beneficiul lui Bumbu Tatiana suma de 12 000 lei, cu titlu de recuperare a prejudiciului moral cauzat.

A fost dispusă încasarea de la Munteanu Andrei în contul statului suma de 1 551,34 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Munteanu Andrei la 06 august 2017, aproximativ la ora 14:40, deplasându-se cu automobilul de model „BMW” cu n/î al Lituaniei - xxxxx, pe traseul Chișinău-Soroca, borna kilometrică 78+530m, în extravilanul localității Negureni, r-nul Telenești, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fapt confirmat prin procesul-verbal nr.197 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 06 august 2017, având în sânge concentrația de 0,81 g/l, nu a manifestat prudență sporită la trafic, a pierdut controlul volanului și s-a tamponat în automobilul de model „Honda Accord” cu n/î xxxxx care se deplasa regulamentar pe banda opusă, cauzând din imprudență părții vătămate Vrabie Ruslan, conform raportului de expertiză judiciară nr.94D din 11 august 2017, leziuni corporale medii.

Munteanu Andrei, conducând mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat a încălcat prevederile pct.pct.14 lit. a), 45 alin.(1) lit. a), b), d) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 351 din 13.05.2009, încălcări care sunt în legătură cauzală directă cu producerea accidentului rutier și consecințele survenite.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Munteanu Andrei să fie condamnat în baza art.264 alin.(2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, la 2 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani.

A admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Vrabie Ruslan și a dispune încasarea de la inculpatul Munteanu Andrei a sumei de 159 278,32 lei cu titlu de prejudiciu material și prejudiciu moral.

A admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Bumbu Tatiana și a dispune încasarea de la inculpatul Munteanu Andrei a sumei de 45 425,99 lei cu titlu de prejudiciu material și prejudiciu moral.

În rest sentința să fie menținută.

3.1. Părțile vătămate Vrabie Ruslan și Bumbu Tatiana au contestat cu apeluri sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu executarea reală și admisă integral acțiunea civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2018, pronunțată integral la 11 iulie 2018, au fost admise apelurile, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit

modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Munteanu Andrei în baza art.264 alin.(2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis.

A fost dispusă încasarea din contul lui Munteanu Andrei în beneficiul lui Vrabie Ruslan a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost dispusă încasarea din contul lui Munteanu Andrei în beneficiul lui Bumbu Tatiana a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a constatat ca dovedită vinovăția lui Munteanu Andrei în săvârșirea infracțiunii incriminate, însă incorect a aplicat în privința acestuia prevederile art.90 Cod penal.

Astfel, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de faptul că, a comis infracțiunea în stare de ebrietate, în perioada de la comiterea infracțiunii și până la ședințele de judecată nu a întreprins nimic pentru a recupera cel puțin parțial prejudiciul cauzat părților vătămate, nu și-a cerut scuze de la acestea.

La fel, Munteanu Andrei în mod repetat a fost tras la răspundere contravențională pentru comiterea contravențiilor din domeniul siguranței traficului rutier, astfel comportamentul acestuia dovedește că nu conștientizează pericolul acțiunilor sale și dacă inițial încălcarea normelor din Regulamentul circulației rutiere s-au soldat cu consecințe doar asupra lui, atunci ulterior acțiunile ilegale ale acestuia au avut urmări mult mai grave, atât pentru el cât și pentru persoanele nevinovate, care se deplasau pe același traseu pe care se deplasa și Munteanu Andrei.

La caz, instanța de apel efectuând o analiză a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, a ajuns la concluzia că, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate.

4.2. Cu privire la acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Vrabie Ruslan și Bumbu Tatiana în partea prejudiciului material, instanța de apel a reținut că, prima instanță întemeiat a admis parțial și a încasat din contul inculpatului Munteanu Andrei în beneficiul părții vătămate Vrabie Ruslan suma de 5 388,61 lei și în beneficiul părții vătămate Bumbu Tatiana suma de 5 654, 58 lei, or, aceste pretenții au fost probate, și anume prejudiciul pentru tratamentele suportate, în rest pretențiile au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța în ordine civilă.

Cu trimitere la prevederile art.225 alin.(3) Cod de procedură penală, art.art.1398, 1422, 1423 Cod civil, instanța de apel a menționat că, părțile vătămate au suferit de pe urma acțiunilor comise de către Munteanu Andrei, totuși suma de 20 000 lei în beneficiul părții vătămate Vrabie Ruslan și 12 000 lei în beneficiul părții vătămate Bumbu Tatiana, încasată de către prima instanță a fost mică pentru suferințele psihice trăite de părțile vătămate, din care motiv a considerat necesar a acorda cu titlu de prejudiciu moral sumă de 30 000 lei pentru fiecare parte vătămată, care necesită să fie încasată din contul inculpatului Munteanu Andrei.

5. Inculpatul Munteanu Andrei, la 28 martie 2019, în temeiul pct.6), 10)

alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând repunerea în termen a recursului și casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, examinarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar la individualizarea pedepsei instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75-88 Cod penal, cât și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, astfel că i-a aplicat inculpatului o pedeapsă neechitabilă.

La fel, la individualizarea pedepsei instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, din imprudență, prin încălcarea regulilor de securitate și de exploatare a mijloacelor de transport; a cauzat vătămare corporală medie lui Vrabie Vasile și vătămare corporală ușoară lui Bumbu Tatiana; s-a căit sincer și a recunoscut vina, cauza fiind examinată în procedură simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală; a achitat integral prejudiciul cauzat părților vătămate după pronunțarea sentinței; este caracterizat pozitiv de către administrația publică locală; nu are antecedente penale.

În ce privește mărirea cuantumului prejudiciului moral de la 20 000 lei la 30 000 lei pentru fiecare parte vătămată, inculpatul o consideră neîntemeiată, or, evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea „prețului suferințelor fizice și psihice”, care sunt inestimabile, ci aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și-a implicațiilor acestora pe toate planurile vieții sociale ale persoanei vătămate.

Instanța de apel nu a apreciat ce a pierdut fiecare persoana vătămată pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial atât pentru moment, cât și pentru viitor.

6. Asupra recursului a prezentat referință procurorul care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia deoarece este declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile **de la data pronunțării deciziei**.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 iunie 2018 (f.d.13-17), a fost

pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența inculpatului Munteanu Andrei, cu înștiințarea acestuia despre pronunțarea deciziei integrale la 11 iulie 2018.

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului. La calcularea termenelor nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 12 iulie 2018 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 13 august 2018, iar recursul ordinar declarat de inculpatul Munteanu Andrei a fost depus la 28 martie 2019 (conform ștampilei de pe plic), prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal respinge ca neîntemeiată solicitarea inculpatului privind repunerea în termen a recursului, deoarece acesta nu a invocat careva motive întemeiate ce au determinat întârzierea depunerii recursului.

Totodată, în situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din care motiv nu există teme de a se verifica legalitatea deciziei instanței de apel.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2018, în cauza penală în privința lui *Munteanu Andrei xxxxx*, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 08 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac